

Gewijde Stilte

Normaal begint de zondagmorgen (na een KNSB-wedstrijd) met het bezoeken van de website van Goes, waar ik me aan de schrijfsels van Joey Grochal kan laven en inspiratie op kan doen voor mijn verslag. Maar blijkbaar hebben ze de site verkocht aan een Indonesisch casino of zo. Niks te laven dus en geen inspiratie.

Wij mochten naar Brabant om voor het eerst in ons bestaan te spelen tegen EGS (afkorting van Eerste Goirlese Schaakvereniging). We speelden niet in een casino. Integendeel, in een voormalig klooster. Als dat geen voedingsbodem voor inspiratie is.

Niet velen zullen weten dat ik ooit een maand in een klooster heb vertoefd. Als gast. Wees gerust. Het was geen retraite of zo. Ik was dus te gast, samen met mijn ouders, in het klooster waar de zus van mijn vader (mijn tante dus) non was. Ja, ja, die waren er toen nog. Het klooster stond in Willemstad. Lekker dichtbij? Nee dus, in Willemstad Curaçao. Zo'n 50 jaar geleden was dat niet het meest logische vakantie-oord voor een modaal gezin uit Kruiningen. Heb ik veel herinneringen aan dat klooster? Niet echt, het was onderdeel van het (enige) ziekenhuis op Curaçao waar mijn tante op de OK werkte.

Mijn tante was eigenlijk een soort expat. Ze was uitgezonden door haar orde, orde der Franciscanessen in Breda. Later, veel later werd ze teruggeroepen naar Nederland om daar moeder-overste te worden. Dat klinkt als een sullig baantje, maar dat was het niet. Bleek mij, toen ik haar eens sprak. Van overleg met de accountant (saai) tot het bezoeken van (soms hele kleine) ziekenhuizen die haar orde wereldwijd had; een stuk of dertig geloof ik, die zij onder haar hoede had. Eigenlijk was die nonnen-orde gewoon een multinational, waarvan mijn tante als een soort CEO de halve wereld over reisde om uiteindelijk die ziekenhuizen die ziekenhuizen over te dragen aan de lokale autoriteiten (tsja, er waren steeds minder nonnen en dat koloniale gedoe paste toch ook steeds minder in de tijdgeest).

Eens in de zoveel jaar was er voor mijn tante wel wat te vieren en kwam de hele familie van der Borcht samen in dat klooster in Breda wat de prachtige naam Maria Mater Dei droeg. De gymnasten onder ons kunnen dat wel vertalen. Dat vieren van iets gebeurde intensief, doch traag. Maaltijden die begonnen om half twee en eindigden tegen zessen. Maaltijden met ontelbare gangen. En bij elke gang een bijpassende alcoholische versnapering (tsja, mijn tante had in haar tienerjaren gewoon in het café van haar moeder geholpen).

Dat klooster in Breda was zoals een klooster hoort te zijn: een kloostertuin, een kapel, lange (en koele) gangen. Zo was het ook in Goirle. En dat die gangen koel waren was handig, want in de speelzaal was het erg warm. De kapel in Goirle is inmiddels een klein theater en de kloostertuin hoort bij de horeca. Door de ramen in de gang konden we daar mensen zien jeu-de-boulen.

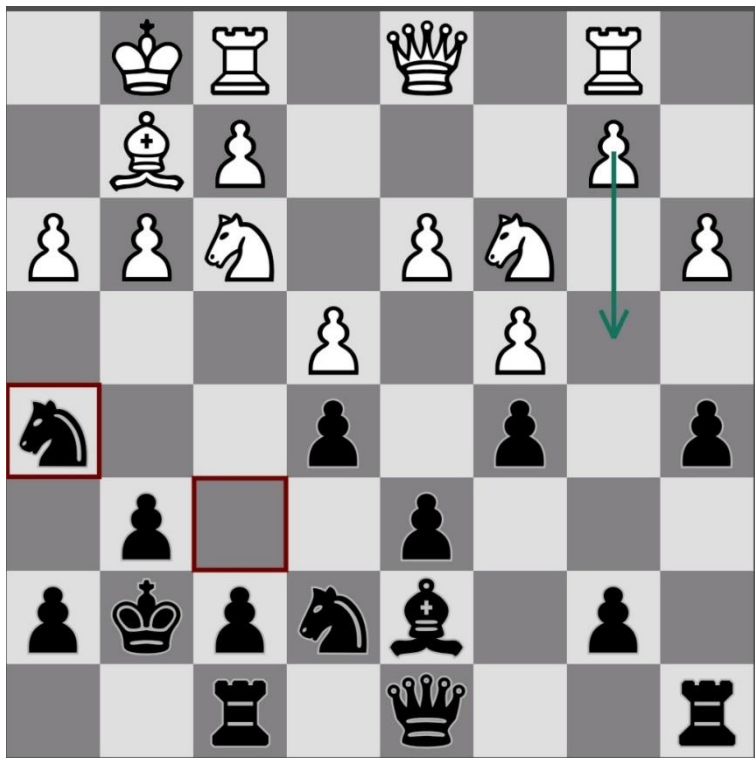
Maar in dat klooster in Breda viel altijd de stilte op. De stilte die nog groter was in de kapel. Het was daar geen gewone stilte, maar het voelde als een gewijde stilte. Zo'n stilte waarin het lust is om te schaken. Zo, we zijn weer bij het schaken.

Op basis van de ratings van de opgegeven spelers waren EGS en DZD ongeveer gelijkwaardig. EGS had echter invallers en wij niet. En eigenlijk bleek al snel dat het voor ons (als team) een makkelijke middag ging worden.

Na iets meer dan een uur was er al een resultaat: **Rinus den Hollander** speelde remise. Zijn tegenstander bood het aan. Gezien de klok (Rinus had veel meer tijd verbruikt), gezien de stand op het bord (zowel materieel als positioneel was het gelijk; tenminste dat zei het timmersmansoog van Rinus en de teamleider) en gezien de stand op de andere borden kon de teamleider niet anders dan aan Rinus aangeven dat remise oké was.

Was er over die partij dan niets te melden? Ja hoor, lees maar wat Rinus te melden heeft: *Tja... mijn ervaring van zaterdag met René van den Bosch was eigenlijk wel wat bijzonder. We waren nog maar net binnen toen hij al tegen me begon te praten. 'Jij bent toch Rinus, Rinus den Hollander?'. Ik was er wat verbaasd over, want ik kende hem niet. Vaak herinner ik me mensen wel die ik ooit heb ontmoet. Uiteindelijk kwamen we er op dat hij mij misschien van het HZ toernooi zou kennen, maar of dat zo was weet ik niet.*

Dan de partij. Wit opende met Pf3. Vervolgens bouwden we allebei eenzelfde soort stelling op met gefianchetteerde lopers op g2 en g7. Mijn loper op g7 werd door wat onnauwkeurig spel van mijn kant afgeruild en uiteindelijk ontstond ongeveer deze stelling.

Ik zeg ongeveer, want toen ik thuis was miste ik mijn notatieformulier. Ook wel vreemd: René gaf aan het eind van onze analyse aan dat zijn naam Bos met 'ch' was en bood aan dat hij het wel even zou verbeteren. Ik vermoed dat hij het formulier vervolgens (per ongeluk?) heeft gehouden.

Ik denk niet dat de politie een forensisch onderzoek gaat instellen naar een vermist notatieformulier. Op naar de volgende partij dus.

Eén van die borden waar we goed stonden was dat van **Harmen van Beek**, die zijn debuut (als teamspeler) voor De Zwarte Dame maakte. In een stelling waar weinig aan de hand was

ging zwart lelijk de fout in met 17.....Da8. Na 18. Txa3, Dxa3 19. Ta1 was de zwarte dame gevangen. Okay, die schone dame kan nog naar b3, maar dan springt het paard naar d2 en is de dame een prooi voor de witten. Zwart wist de boel iets minder erg te maken door 19....Le4 te spelen, maar na simpel 20. Txa3, Lxd3 21. exd3 stond wit gewoon een stuk voor. Als je voor staat moet je ruilen. Dat deed Harmen dan ook, en ook nog op de juiste momenten en werd het (eigenlijk) een makkelijke zege.

Ook op de andere borden bleef het er (per saldo) gunstig uit zien. We kwamen twee punten voor te staan door een zege van **Riny Westveer**. Zijn tegenstander had Riny verrast met een (voor mij onbekend) gambiet; een dubieus gambiet overigens waar Riny goed op reageerde.

Riny staat gewoon een pion voor. Maar wit is blijkbaar die 3^e oktober wakker geworden in de “offer”-modus en speelt hier 15. Lxe6. Zelfs terug slaan is nu goed: 15.....fxe6 16. Pxe6, Dd5. Maar het is dan wel onduidelijk. Veel beter is 15.....Pc5 met aanval op de dame. Dat speelt Riny ook. Er volgt 16. Lxf7+, Txf7 17. Txc5 (ook niet sterk; slaan met de dame op f7 gevolgd door 18. Pg5+ was beter), Lxc5 18. Pg5, Dd5. Na heel wat geruil komt Riny gewoon een stuk tegen een pion voor. Omdat Riny ook stukken weet te ruilen resteert een simpel te winnen eindspel.

Goed gedaan van Riny. Hij bleef rustig en raakte niet in paniek door de ongebruikelijke zetten van zijn tegenstander.

Eric Clarisse had met zwart geen problemen en de engine geeft Eric hier al een plus van meer dan 1:

Wit dacht hier een pion te kunnen winnen met 1. Pxe5, maar kwam er na 1....dxe5, 2. d6+ achter dat de dame niet gewonnen wordt vanwege 2.....Dc4. Zwart kwam zo een stuk tegen een pion voor; de d-pion kon makkelijk gestopt worden en toen er ook nog een loper op c6 kwam en een dame op g4 moest wit nog meer materiaal geven om mat te voorkomen. Wit speelde nog lang door.

Eric zegt er zelf nog dit over: *Dat het lang duurde was enkel dat ik zocht naar geforceerd mat in iets van 10 zetten. Kon het niet vinden. Engine laat zien dat ik mat-in-7 heb gemist.*

Maar hij meldt ook dat het niveau van beide kanten mager was: *Te lang geen stuk aangeraakt, roestig! Gewonnen dankzij blunder van tegenstander.* Ik denk dat Eric zich tekort doet, maar alla, wat geeft het: we kwamen zodoende met 3 ½ - ½ voor te staan.

Peter van der Borgt kon al in de opening een pion winnen:

Zwart heeft net 7....c4 gespeeld. Hoe wint wit een pion?

- Met 8. Da4+? Nee, want dan volgt 8....Dc6 en na 9. Dxc6+, bxc6 staat wit beter, maar meer ook niet. De dubbelpion is minder zwak dan het lijkt. Dat zag ik achter het bord ook nog wel.
- Met 8. Pd2 dan? Ja en nee. In de partij wel, want zwart speelde 8.....Pb6, waarna ik de pion op c4 kon slaan, want na 9. Pxc4, Pxc4 volgt 10. Da4+ gevolgd door 11. Dxc4. Een pion meer en een lichte achterstand in ontwikkeling. Ik had ook nog gezien dat zwart 8....b5 kon doen, maar dat leek me niet zo goed vanwege zetten als a2-a4 en Pd2-e4, waarbij ik de volgorde nog niet helder had.
- Met 8. Pa3 op zeker, want 8....b5 kan nu niet (die wordt gewoon geslagen) en na 8.....Pb6 volgt weer 9. Pxc4. Maar toch, zwart kan ook 8...Le6 spelen en na 9. Pxc4, Da6.

Alles overwegend vond ik naar d2 gaan met het paard het beste. Ik won dus een pion, maar doordat het op de andere borden steeds beter uit ging zien besloot ik rustig te blijven spelen en op een gegeven moment (toen het helder was dat Riny en Eric gingen winnen en dat Ruben minstens remise had) vond ik het wel prima dat er een herhaling van zetten en een remise-claim kwam: 4-1 voor.

Ruben de Bruijn kwam prima uit de opening.

Ruben heeft net 18. c5 en 19. Pc4 gespeeld. Zwart heeft 18....De7 gespeeld en denkt nu pion c5 gratis te kunnen pakken (19....Pxc5). Nee dus: 20. Pd6; het paard op c5 is nu niet meer gedekt door de dame en de toren op e8 staat aangevallen. Nu had zwart het best ervoor gekozen zijn toren te laten staan om voor remise te gaan vechten met een kwaliteit tegen een pion minder. Hij speelde evenwel 20.....Td8. Het lijkt erop dat zwart nu een stuk tegen een pion achter komt, maar na 21. Lxc5 en het logisch lijkende 21.....Lf8

volgt het ontnuchterende 22. Pxc8. Dat paard stond toch gepend? Inderdaad, dat paard stond gepend, maar het voert tegelijkertijd ook een aftrekaanval op de dame uit. En als de dame op c5 slaat kan wit op d8 nemen. Kortom: het is nu echt straal gewonnen voor wit. Er volgt een mega-ruil waarna Ruben gewoon een toren tegen een pion voor komt en makkelijk wint.

De zege was daarmee een feit: 5-1 voor. De andere twee Yersekenaren waren nog aan het zwoegen. Dat gold zeker voor **Lennard Duynkerke**, die niet lekker uit de opening was gekomen, een pion verloor, achter de feiten bleef aanlopen, nog een pion verloor en uiteindelijk de partij. Eric zag een gelijkenis met zijn partij: *Noemenswaardig is dat op bord 1 een soortgelijke structuur te zien was, ook daar won zwart*. Daar houden we het dan ook lekker bij. Over deze partij tenminste, want we hebben Corné nog.

Corné Harmsen was als laatste nog bezig. Het was best een spektakelrijk potje. Cruciaal was de volgende stelling:

Zwart is aan zet. Wit dreigt iets op e6. De (zeker voor Corné) onnatuurlijke zet 18....Pd8 om pion e6 te dekken is hier het best. Het gespeelde 18....Pf6 staat 19. Lxe6 (veel beter dan slaan met het paard) toe. Terugnemen kost de looper op g7 en levert wit ook nog een open f-lijn op. Corné komt dus een pion achter.

Maar het blijft een delicate stelling. Voor beiden. En wit gaat verschrikkelijk in de fout:

Hij speelt hier 26. Tf6. Hij zal wel iets gezien hebben als 26.....Lxf6 27. Lxf6 en dan met de dame slaan op g6 of na Kh7 de manoeuvre Dh4-h8 mat. Het vervelende is dat je geen twee zetten achter elkaar mag doen. En na 26.....Lxf6 27. Lxf6 volgt 27....Df2+, gevolgd door 28.....Dxf6 en slaan op g6 zit er niet meer in en wit staat gewoon een toren achter. Corné wint dus, denkt u. Nee, hij overziet 27....Df2+ en speelt 27....Dh5. Hij ziet meteen zijn (in tijdnood gemaakte) fout, want geagiteerd kom ik hem tegen in de gang en meldt ie Df2+ gemist te hebben.

Kans voorbij, wit maakt geen fouten meer. Partij voorbij: 5-3 zege. En altijd lekker om je eerste wedstrijd te winnen.

Gedetailleerde uitslag:

Huygevoort van, B.F.A.J. (Bram)	1962	Duynkerke, L.J. (Lennard)	1995	1 - 0
Graafmans, P.L.J. (Pascal)	1891	Westveer, M.C.A. (Riny)	1907	0 - 1
Heinsbergen van, J. (Jonathan)	1955	Borgt van der, P.B.F. (Peter)	1892	½ - ½
Lanen van, A. (Alex)	1836	Harmsen, E.C. (Corné)	1857	1 - 0
Teleng, S. (Sjaak)	1569	Beek van, H. (Harmen)	1866	0 - 1
Hamers, E. (Erik)	1760	Clarisse, E. (Eric)	1849	0 - 1
Ophorst, J. (Harm)	0	Bruijn de, R.T. (Ruben)	1825	0 - 1
Bosch van den, R. (René)	1735	Hollander den, R. (Rinus)	1762	½ - ½
Gemiddelde Rating:	1815	Gemiddelde Rating:	1869	3-5

Peter van der Borgt

Wil je meer weten over de stand in onze klasse (5K)? Ga dan naar

<https://knsb.netstand.nl/rounds/view/4723>

Wil je weten hoe ze de wedstrijd bij EGS hebben beleefd: <https://schaakclubegs.nl/> en dan (op die beginpagina) even naar beneden scrollen. Mijn beeld van de wedstrijd was dus iets anders, de volgorde van de score was anders en het feit dat ze ons tot titelkandidaat bestempelen is mooi, maar (naar ik vrees) ook wat voorbarig. Is het dan geen goed artikel? Integendeel. Het is met veel meer respect geschreven dan ik ooit kan, maar ik heb dan ook niet altijd de beste inspiratiebron om respectvol verslag te doen. En zo zijn we weer terug bij de eerste alinea.